

งานวิจัยในชั้นเรียน

การศึกษาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบและหาแนวทางแก้ไขปัญหาการไม่ส่งงาน
วิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ

จัดทำโดย

นายธนรัชต์ นิลนะมะ

วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2568

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบและหาแนวทางแก้ไขปัญหาการไม่ส่งงาน วิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ
ผู้รายงาน	ธนรักษ์ นิลนะมะ
หน่วยงาน	วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ
ปีที่รายงาน	2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพวิเคราะห์พรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบและหาแนวทางแก้ไขปัญหาการไม่ส่งงานโดยใช้หลักทฤษฎีเสริมแรงทางบวก ในวิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานในห้องเรียน

ผลการวิจัยปรากฏว่า การวิจัยศึกษาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบของการไม่ส่งงานวิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ เริ่มจากแบบสำรวจการทำงานในวิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง และได้นำผลการบันทึกการทำงานของนักเรียนในระดับชั้น ปวช.1/3 ทั้งหมดจำนวน 9 คน จากการตรวจงานแบบฝึกหัดท้ายบทที่ 5 ครั้งที่ 1 นักเรียนส่วนใหญ่ทำงานส่งตาม (แต่) ทำงานส่งไม่ตามกำหนดเวลา ครูได้มอบหมายให้กลับไปทำงานให้เสร็จเพื่อส่งงานในช่วงโมงเรียนต่อไป เมื่อนักเรียนได้รับการเสริมแรงทางบวก เช่น การชื่นชมด้วยวาจา ให้ของรางวัล นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพิ่มขึ้น ติดตามเอาใจใส่ในการเรียนในห้องเรียนทำให้ บรรยากาศการเรียนภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความตั้งใจเรียน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่มากขึ้น ทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานตรงกำหนดเวลา รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความเต็มใจ

กิตติกรรมประกาศ

การทำกรวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมการด้านความรับผิดชอบและหาแนวทางแก้ไขปัญหาการไม่ส่งงาน
วิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านผือ ในครั้งนี้บรรลวิฤตประสงค์
สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถและช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากคณะผู้บริหารทุกท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณา
เสียสละเวลาให้คำแนะนำตรวจแก้ไขข้อบกพร่องของบทเรียนและแบบทดสอบของงานวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใน
ความสามารถของผู้ทรงคุณวุฒิและขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดและขอพระคุณครู อาจารย์ที่อบรมสั่ง
สอนให้คำแนะนำมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่สนับสนุนใน การศึกษาและกำลังใจและประโยชน์อัน
พึงมีจากการวิจัยนี้ ผู้จัดทำขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา ผู้ให้ชีวิตผู้มีพระคุณตลอดจน ครู อาจารย์
และทุกคนที่มีส่วนสร้างพื้นฐานการศึกษาให้แก่ ผู้จัดทำ

ผู้วิจัย

ธนรักษ์ นิลนะมะ

เรื่อง	สารบัญ	หน้า
บทคัดย่อ		ก
กิตติกรรมประกาศ		ข
สารบัญ		ค
สารบัญตาราง		ง
บทที่ 1 บทนำ		1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา		1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย		2
ขอบเขตของการวิจัย		2
นิยามศัพท์เฉพาะ		2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ		3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		4
เอกสารที่เกี่ยวข้อง		4
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		13
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน		16
แบบแผนการวิจัย		16
ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง		16
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย		17
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล		18
ผลการวิจัย		19
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ		28
วัตถุประสงค์ของการวิจัย		28
ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง.		28
สรุปผลการวิจัย		28
อภิปรายผล		29
ข้อเสนอแนะ		31
บรรณานุกรม		
ภาคผนวก ก แบบสังเกตพฤติกรรมที่ไม่ส่งงาน		

สารบัญตาราง

ชื่อตาราง	หน้า
4.1 การสังเกตพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบการที่ไม่ส่งงานครั้งที่ 1	19
4.1 การสังเกตพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบการที่ไม่ส่งงานครั้งที่ 1	22
4.1 การสังเกตพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบการที่ไม่ส่งงานครั้งที่ 1	25
5.1 ตารางสรุปผลการศึกษาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบการที่ไม่ส่งงาน	31

บทที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของการศึกษาคือกระบวนการ เรียนรู้ เพื่อความงอกงามของบุคคลโดยถ่ายทอดความรู้ การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม สร้าง องค์ความรู้ที่เกิดจาก สภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้ ให้บุคคลเรียนรู้ตลอดชีวิตการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้สมบูรณ์ทั้ง ร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม การด ารงชีวิตสามารถอยู่กับผู้อื่นอย่างมีความสุข มุ่งพัฒนาบุคคลให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (จักรพันธ์ อารีศรีสม. 2551)

การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมากในการที่จะพัฒนาให้มนุษย์มี ประสิทธิภาพ และศักยภาพสูงสุด ซึ่งต้องมีการพัฒนาโดยต้องคำนึงถึงทรัพยากรที่มีคุณภาพและสิ่งที่สำคัญที่สุดคือทรัพยากร บุคคลที่มีคุณภาพ ถ้ามนุษย์ทุกคนมีคุณสมบัติดังกล่าวก็จะเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ซึ่งจะเป็นวัฒนธรรมที่ทุกคนใน สังคมต้องปฏิบัติเพราะจะทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข วินัยจึงเป็นคุณธรรมที่ควรสร้างและปลูกฝังให้ทุก คนใช้เป็นแนวทางสำหรับบังคับพฤติกรรมของตนเองทำให้บรรลุตามจุดหมายของชีวิตและประสบความสำเร็จใน ชีวิต คุณครูควรปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนจะทำให้สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนให้ เป็นไปในทางที่ดีงามโดย ยึดถือและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ถ้าหากในสังคมไม่มีการปลูกฝังและพัฒนาเด็กให้มีวินัย และมีคุณภาพแล้วการพัฒนาสังคมและประเทศก็จะเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพจึงควรต้องปลูกฝังวินัยในตนเอง ให้เป็นพื้นฐาน ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมากในการที่จะพัฒนาให้มนุษย์มี ประสิทธิภาพและศักยภาพสูงสุด

จากการสอนรายวิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง ของนักเรียนในระดับชั้น ปวช.1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้าน ผือ พบว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมด้าน ความรับผิดชอบที่ไม่ส่งงานตามกำหนดของนักเรียน ขาดความรับผิดชอบใน การเรียนไม่ทำงานที่มอบหมายให้ ใช้เครื่องมือสื่อสารในแบบผิด ๆ ทำให้บรรยากาศการเรียนรู้อ่อนแอต่อการเรียน การสอนและมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์จึงทำให้เกิดปัญหาในการเรียนรู้ จึงต้องใช้กระบวนการวิจัยมาแก้ปัญหา โดยการนำทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีแรงจูงใจและทฤษฎีการวางเงื่อนไข มาใช้กับนักเรียนเพื่อเป็นการพัฒนา พฤติกรรมการเรียนและส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพ และความสามารถของตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีขึ้น และเป็นการปลูกฝัง ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งจะส่งผลทำให้สามารถพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลการเรียนดีขึ้น ซึ่งทำให้ครูผู้สอนไม่สามารถวัดความรู้หรือติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนได้ ซึ่งใน บางครั้งอาจมีผลต่อคะแนนเก็บของนักเรียนด้วย

จากความเป็นมาและสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนในรายวิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง จึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบและหาแนวทางแก้ไขปัญหาการไม่ส่งงาน วิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ เพื่อจะช่วยให้ผู้เรียนนั้นเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรงอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบการไม่ส่งงาน วิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรงของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ
2. เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบของการไม่ส่งงานรายวิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรงของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ
3. เพื่อเปรียบเทียบ

3. สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบ มีคะแนนพฤติกรรมความรับผิดชอบ อยู่ในเกณฑ์ดี/ผ่านเกณฑ์การประเมิน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ทักษะ, ความสามารถ, พฤติกรรม มีคะแนนพฤติกรรมความรับผิดชอบ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านประชากร

เป็นนักเรียนระดับ ปวช.1/3 ที่เรียนวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง ปีการศึกษา 2568 จำนวน 20 คน

4.2 ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตั้งแต่เดือนตุลาคม 2568 – เดือนกุมภาพันธ์ 2569

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ

ความรับผิดชอบ หมายถึง พฤติกรรมการส่งงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง ที่ได้รับมอบหมายจากคุณครูผู้สอนระดับชั้น ปวช. 1/3

พฤติกรรม หมายถึง ความรับผิดชอบต่อการไม่ส่งงานรายวิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรงของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้ทราบถึงสาเหตุพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบการไม่ส่งงานวิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรงของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ

5.2 ได้ทราบแนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบของการไม่ส่งงานวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ

บทที่ 2

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผลจากการจัดการเรียนการสอน การศึกษาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบ และหาแนวทางแก้ไขปัญหาการไม่ส่งงาน วิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านความรับผิดชอบของการไม่ส่งงาน ในรายวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัย ดังนี้

1. จิตวิทยาการศึกษา
2. เจตคติ (Attitude)
3. พฤติกรรม
4. ทฤษฎีแรงจูงใจ
5. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไข
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดการวิจัย

จิตวิทยาการศึกษา

จิตวิทยาการศึกษา มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา การสร้างหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล นักศึกษาและครูจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานทางจิตวิทยาการศึกษา เพื่อจะได้เข้าใจพฤติกรรมของผู้เรียนและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนถึง ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน

ความสำคัญของวัตถุประสงค์การศึกษาจิตวิทยา นักจิตวิทยาการศึกษาได้เน้น ความสำคัญของความชัดเจนของการระบุวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่เรียนตลอดจนถึงหน่วยการเรียนรู้เนื่องจากวัตถุประสงค์จะเป็นตัวกำหนดการจัดการเรียนการสอน ทฤษฎีพัฒนาการ และทฤษฎีบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่ต้องมีความรู้เพราะจะช่วยให้เข้าใจเอกลักษณ์ของผู้เรียนในวัยต่าง ๆ โดยเฉพาะวัยรุ่นอนุบาล วัยเด็ก และวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่กำลังศึกษาในโรงเรียน ความแตกต่างระหว่าง บุคคลและกลุ่ม นอกจากมีความเข้าใจพัฒนาการของเด็กวัยต่าง ๆ แล้ว ครูจะต้องเรียนรู้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและกลุ่มทางด้านระดับเชาวน์ปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ เพศ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งนักจิตวิทยาได้คิดวิธีการวิจัยที่จะช่วยชี้ให้เห็นว่าความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นตัวแปรที่สำคัญในการเลือกวิธีสอนและในการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม นอกจากจะสนใจว่าทฤษฎีการเรียนรู้จะช่วยนักเรียนให้เรียนรู้และจดจำอย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างไรแล้วยังสนใจ องค์ประกอบเกี่ยวกับตัวของผู้เรียนเช่น แรงจูงใจว่ามีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้อย่างไร ความรู้เหล่านี้ก็มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน ทฤษฎีการสอน

และเทคโนโลยีทางการศึกษา นักจิตวิทยาการศึกษาได้เป็นผู้นำในการบุกเบิกตั้งทฤษฎีการสอน ซึ่งมีความสำคัญ และมีประโยชน์เท่าเทียมกับทฤษฎีการเรียนรู้และพัฒนาการในการช่วยครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนสำหรับ เทคโนโลยีในการสอนที่จะช่วยครูได้มากที่สุดก็คือคอมพิวเตอร์ช่วยการสอน หลักการสอนและวิธีสอน

นักจิตวิทยาการศึกษาได้เสนอหลักการสอนและวิธีการสอนตามทฤษฎีทางจิตวิทยา ที่แต่ละท่านยึดถือ เช่น หลักการสอนและวิธีสอนตามทัศนะนักจิตวิทยา พฤติกรรมนิยม ปัญญานิยม และมนุษยนิยม หลักการวัดผล และประเมินผลการศึกษาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ เรื่องนี้จะช่วยให้ครู ทราบว่าการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ หรือไม่ หรือผู้เรียนได้สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์เฉพาะของแต่ละวิชาหรือหน่วยเรียนหรือไม่ เพราะถ้าผู้เรียนมี สัมฤทธิ์ผลสูงก็จะเป็นผลสะท้อนว่าการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและการสร้างบรรยากาศของห้องเรียนเพื่อ เอื้อการเรียนรู้และช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักเรียน

ความสำคัญของจิตวิทยาการศึกษาต่ออาชีพครูมีความสำคัญในเรื่องการเรียนการสอน ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้ครูรู้จักลักษณะนิสัยของนักเรียนที่ครูต้องสอนโดยทราบหลักพัฒนาการทั้ง ทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และบุคลิกภาพเป็นส่วนรวม
2. ช่วยให้ผู้ครูมีความเข้าใจพัฒนาการทางบุคลิกภาพบางประการของนักเรียน เช่น อັตมโนทัศน์ว่า เกิดขึ้นได้อย่างไร และเรียนรู้ถึงบทบาทของครูในการที่ช่วยนักเรียนให้มีอັตมโนทัศน์ ที่ดีและถูกต้องได้อย่างไร
3. ช่วยครูให้มีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อจะได้ช่วยนักเรียนเป็น รายบุคคลให้ พัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
4. ช่วยให้ผู้ครูรู้จักจัดการสภาพแวดล้อมของห้องเรียนให้เหมาะสมแก่วัยและชั้น พัฒนาการของนักเรียน เพื่อจูงใจให้นักเรียนมีความสนใจและมีความที่อยากจะเรียนรู้
5. ช่วยให้ผู้ครูทราบถึงตัวแปรต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น แรงจูงใจอັตมโนทัศน์ และการตั้งความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียน
6. ช่วยครูในการเตรียมการสอนวางแผนการเรียนเพื่อทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้นักเรียนทุกคนเรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ครูสามารถเลือกวัตถุประสงค์ของบทเรียนโดยคำนึงถึงลักษณะ นิสัยและความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนที่จะต้องสอนและสามารถที่จะเขียนวัตถุประสงค์ให้นักเรียน เข้าใจว่าสิ่งคาดหวังให้นักเรียนรู้มีอะไรบ้างโดยถือว่าวัตถุประสงค์ของบทเรียนคือสิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนทราบเมื่อ จบบทเรียนแล้วนักเรียนสามารถทำอะไรได้บ้าง ครูสามารถเลือกหลักการสอนและวิธีสอนที่เหมาะสมโดยคำนึง ลักษณะนิสัยของนักเรียนและวิชาที่สอนและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนและครูสามารถประเมินไม่เพียงแต่ เฉพาะเวลาครูได้สอนจนจบบทเรียนเท่านั้นแต่ใช้ประเมินความพร้อมของนักเรียนก่อนสอน ในระหว่างที่ทำการ สอน เพื่อทราบว่านักเรียนมีความก้าวหน้าหรือมีปัญหาในการเรียนรู้อะไรบ้าง
7. ช่วยครูให้ทราบหลักการและทฤษฎีของการเรียนรู้ที่นักเรียนได้พิสูจน์แล้วว่าได้ผลดี เช่น การเรียน จากการศึกษาสังเกตหรือการเลียนแบบ

8. ช่วยครูให้ทราบถึงหลักการสอนและวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งพฤติกรรมของครูที่มีการสอนอย่างมีประสิทธิภาพว่ามีอะไรบ้าง เช่น การใช้คำถาม การให้ แรงเสริม และการทำตนเป็นต้นแบบ

9. ช่วยครูให้ทราบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนดีไม่ได้เป็นเพราะระดับเขาวินิจฉัยเพียงอย่างเดียวแต่มีองค์ประกอบอื่นๆ เช่น แรงจูงใจ ทักษะคิดหรืออ้อมโนทัศน์ของนักเรียนและความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียน

10. ช่วยครูในการปกครองชั้นและการสร้างบรรยากาศของห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้และเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักเรียน ครู และนักเรียนมีความรักและไว้วางใจซึ่งกันและกัน นักเรียนต่างก็ช่วยเหลือกันและกันทำให้ห้องเรียนเป็นสถานที่ที่ทุกคนมีความสุขและนักเรียนรักโรงเรียนอยากมาโรงเรียน

เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการช่วยให้เยาวชนพัฒนาการทั้งทางด้านเขาวินิจฉัย และทางบุคลิกภาพเพื่อช่วยให้เยาวชนมีความสำเร็จในชีวิต ทุกประเทศจึงหาทางส่งเสริมการศึกษาให้มีคุณภาพ มีมาตรฐาน ความเป็นเลิศ มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการศึกษาจึงสำคัญในการช่วยทั้งครูและนักเรียนผู้มีความรับผิดชอบในการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน

เจตคติ (Attitude)

ความหมายของเจตคติ “เจตคติ” คือ ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใด ๆ ซึ่งแสดง ออกมาเป็นพฤติกรรมในลักษณะชอบ ไม่ชอบ อาจเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย พอใจ ไม่พอใจ ต่อสิ่งใด ๆ ในลักษณะเฉพาะตัวตามทิศทางของทัศนคติที่มีอยู่และทำให้จะเป็นตัวกำหนดแนวทางของบุคคลในการที่จะมีปฏิริยาตอบสนององค์ประกอบของเจตคติ

องค์ประกอบของเจตคติที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. การรู้ (Cognition) ประกอบด้วยความเชื่อของบุคคลที่มีต่อเป้าหมาย เจตคติ เช่น ทัศนคติ ต่อลัทธิคอมมิวนิสต์ สิ่งสำคัญขององค์ประกอบนี้ก็คือ จะประกอบด้วยความเชื่อที่ได้ประเมินค่าแล้วว่า น่าเชื่อถือหรือไม่ น่าเชื่อถือดีหรือไม่ดีและยังรวมไปถึงความเชื่อในใจว่าควรจะมีปฏิริยาตอบโต้อย่างไรต่อเป้าหมายทัศนคติจึงจะเหมาะสมที่สุด ดังนั้นการรู้และแนวโน้มพฤติกรรมจึงมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด

2. ความรู้สึก (Feeling) หมายถึง อารมณ์ที่มีต่อเป้าหมายเจตคตินั้นเป้าหมายจะถูกมองด้วยอารมณ์ชอบหรือไม่ชอบถูกใจหรือไม่ถูกใจ ส่วนประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึกนี้เองที่ทำให้บุคคลเกิดความตึงเครียด ซึ่งอาจกระตุ้นให้มีปฏิริยาตอบโต้ได้หากมีสิ่งขัดกับความรู้สึกมากกระทบ

3. แนวโน้มพฤติกรรม (Action Tendency) หมายถึง ความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเจตคติ ถ้าบุคคลมีเจตคติที่ดีต่อเป้าหมายเขาจะมีความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมช่วยเหลือหรือสนับสนุนเป้าหมายนั้น ถ้าบุคคลมีเจตคติในทางลบต่อเป้าหมายเขาก็จะมีความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมทำลาย หรือทำร้ายเป้าหมายนั้นเช่นกัน การเกิดเจตคติและเจตคติเกิดจากอะไร เจตคติเกิดจากการเรียนรู้ของบุคคลไม่ใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด

หากแต่ว่าจะชอบหรือไม่ชอบสิ่งใดต้องภายหลังเมื่อตนเองได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้น ๆ แล้วดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า เจตคติเกิดขึ้นจากเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมความคิดอันเกิดจากประสบการณ์หลาย ๆ อย่าง
2. เกิดจากความรู้สึกที่ร่อยพิ่มพีใจ
3. เกิดจากการเห็นตามคนอื่น

ปัจจัยที่ทำให้เกิดเจตคติจึงมีหลายประการเช่น

1. ประสบการณ์เฉพาะเมื่อคนเราได้รับประสบการณ์ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจจะมีลักษณะในรูปแบบที่ผู้ได้รับรู้สึกว่าได้รางวัลหรือถูกลงโทษ ประสบการณ์ที่ผู้รู้สึกเกิดความพึงพอใจย่อมจะทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าเป็นประสบการณ์ที่ไม่เป็นที่พึงพอใจก็ย่อมจะเกิดเจตคติที่ไม่ดี

2. การสอนการสอนนั้นอาจจะเป็นทั้งแบบที่เป็นแบบแผนหรือไม่เป็นแบบแผนก็ได้ซึ่งเราได้รับจากคนอื่นองค์การที่ทำหน้าที่สอนเรามีมากมายอาทิเช่น บ้าน วัด โรงเรียน สื่อมวลชนต่าง ๆ เรามักจะได้รับเจตคติที่สังคมมีอยู่และนำมาขยายตามประสบการณ์ของเราการสอนที่ไม่เป็นแบบแผนนั้นส่วนใหญ่เริ่มจากครอบครัวตั้งแต่เด็ก ๆ มาแล้ว พ่อแม่พี่น้องมักจะบอกเราว่าสิ่งนั้นไม่ดีสิ่งนี้ไม่ดีหรือใครควรทำอะไรมีความสำคัญอย่างไร การสอนส่วนมากเป็นแบบยึดทะนุและมักได้ผลดีเสียด้วยในรูปแบบการปลูกฝังเจตคติ

3. ตัวอย่าง (Model) เจตคติบางอย่างเกิดขึ้นจากการเลียนแบบในสถานการณ์ต่าง ๆ เราเห็นคนอื่นประพฤติเราเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมคนอื่นออกมาเป็นรูปของเจตคติถ้าเรายอมรับนับถือ หรือเคารพคน ๆ นั้นเราก็มักจะยอมรับความคิดของเขาตามที่เราเข้าใจ เช่น เด็กชายแดงเห็นบิดาคูรายการกีฬาทางโทรทัศน์เป็นประจำเขาก็จะแปลความหมายว่า กีฬานั้นเป็นเรื่องน่าสนใจและจะต้องดูหรือถ้าเขาเห็นพ่อแม่ระมัดระวังต่อชุดรับแขกในบ้านมากกว่าของที่อยู่ในสนามหญ้าหลังบ้านเขาก็จะเกิดความรู้สึกว่าของในบ้านต้องระวังรักษาเป็นพิเศษ ซึ่งการเรียนรู้เช่นนี้พ่อแม่ไม่จำเป็นต้องพูดว่าอะไรเลย เด็กจะเฝ้าสังเกตการณ์ปฏิบัติของพ่อแม่ต่อบุคคลอื่นอย่างถี่ยวนจะเรียนรู้ว่าใครควรคบใครควรนับถือ ใครไม่ควรนับถือ

4. ปัจจัยที่เกี่ยวกับสถาบัน ปัจจัยทางสถาบันมีอยู่เป็นอันมากที่มีส่วนสร้างสนับสนุน เจตคติของเรา ตัวอย่างเช่น การปฏิบัติตนในวัดในโบสถ์ การแต่งกายของคนในสถานการณ์ทางสังคมต่าง ๆ เป็นสิ่งให้แนวเจตคติของคนเราเป็นอันมากสถานะที่มีผลต่อการก่อเกิดของเจตคตินั้นมี หลายอย่างอาทิเช่น ประการแรก ขึ้นอยู่กับการที่เราคิดว่าเราเป็นพวกเดียวกัน (Identification) เด็กที่ยอมรับว่าตนเองเป็นพวกเดียวกับพ่อแม่ย่อมจะรับเจตคติของพ่อแม่ง่ายขึ้น หรือที่โรงเรียนหาก เด็กถือว่าครูเป็นพวกเดียวกับตนเด็กย่อมจะรับความเชื่อถือหรือเจตคติของครู ประการที่สองขึ้นอยู่กับว่าเจตคตินั้นคนอื่น ๆ เป็นจำนวนมากเชื่ออย่างนั้นหรือคิดอย่างนั้น (Uniformity) การที่เราจะมีเจตคติเข้ากลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้นั้นอาจจะมีสาเหตุอื่นอีก เช่น โอกาสที่จะได้รับเจตคติแตกต่างไปนั้นไม่มีประการหนึ่งอีกประการหนึ่งหากไม่เห็นด้วยกับส่วนใหญ่เราเกิด ความรู้สึกที่ส่วนใหญ่ปฏิเสธ เรานอกจากนี้ประการที่สามการที่เรามีเจตคติตรงกับคนอื่นทำให้เราพูดติดต่อกับคนอื่นเข้าใจเมื่อเราเจริญเติบโต

จากเด็กเป็นผู้ใหญ่นั้นแน่ที่สุดที่เราจะพบความแตกต่างของเจตคติมากมายในบ้านนั้นนับว่าเป็นแหล่งเกิดเจตคติตรงกันที่สุด แต่พอมีเพื่อนฝูงเราจะเห็นว่าเจตคติของเพื่อนฝูงและของพ่อแม่ของเขาแตกต่างกันบ้าง ในโรงเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับการศึกษาชั้นสูง เราจะพบความแตกต่างของเจตคติมากมาย ดังนั้นเราจะเห็นได้ว่าเจตคติแรก ๆ ที่เราได้รับนั้นค่อนข้างจะคงทนถาวร เจตคตินั้นจะสามารถนำไปใช้กับสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายกัน เช่น คนที่มีพ่อคุณเข้มงวดเขาจะเกิดความมั่งร้ายต่อพ่อ อาจคิดว่าผู้บังคับบัญชานั้นคุณเข้มงวดและเกิดความรู้สึกมั่งร้ายต่อผู้บังคับบัญชาก็ได้หรือคนงานที่ไม่ชอบหัวหน้างาน อาจจะนำความไม่ชอบนั้นไปใช้ต่อบริษัทหรือเกลียดบริษัทไปด้วย

ลักษณะของเจตคติ ลักษณะสำคัญของเจตคติ 4 ประการ คือ

1. เจตคติ เป็นสภาวะก่อนที่พฤติกรรมโต้ตอบ (Predisposition to Respond) ต่อ เหตุการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะหรือจะเรียกว่าสภาวะพร้อมที่จะมีพฤติกรรมจริง

2. เจตคติ จะมีความคงตัวอยู่ในช่วงระยะเวลา (Persistence Overtime) แต่ไม่ได้หมายความว่า จะไม่มีการเปลี่ยนแปลง

3. เจตคติ เป็นตัวแปรหนึ่งนำไปสู่ความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิดไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกโดยวาจาหรือการแสดงความรู้สึก ตลอดจนงานที่จะต้องเผชิญหรือหลีกเลี่ยง ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

4. เจตคติ มีคุณสมบัติของแรงจูงใจในอันที่จะทำให้บุคคลประเมินผลหรือเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีความหมายต่อไปถึงการกำหนดทิศทางของพฤติกรรมจริงด้วย เจตคตินับว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการทำงานอย่างหนึ่งนอกจากความพร้อมและการจูงใจ บุคคลที่มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน จะช่วยให้ทำงานได้ผลทั้งนี้เพราะเจตคติเป็นต้นกำเนิดของความคิดและการแสดงการกระทำออกมานั่นเอง

กล่าวโดยสรุป เจตคติ เป็นลักษณะทางจิตของบุคคลที่เป็นแรงขับแรงจูงใจของบุคคล แสดงพฤติกรรมที่จะแสดงออกไปในทางต่อต้านหรือสนับสนุนต่อสิ่งนั้นหรือสถานการณ์นั้น ถ้าทราบทัศนคติของบุคคลใดก็สามารถทำนายพฤติกรรมของบุคคลนั้นได้ โดยปกติคนเรามักแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่สอดคล้องกับทัศนคติที่มีอยู่ อย่างไรก็ตาม เจตคติเมื่อเกิดขึ้นแล้วอาจจะมีลักษณะที่ค่อนข้างถาวรและคงทน ความรังเกียจที่เรียนรู้ในวัยเด็ก อาจคงอยู่ต่อไปจนชั่วชีวิต เจตคติทางการเมือง ศาสนา และอื่นๆ มักจะมีความคงทนเป็นอันมาก สาเหตุที่ทำให้เจตคติบางอย่างมีความคงทนอาจมีสาเหตุต่อไปนี้

1. เนื่องจากเจตคตินั้นเป็นแนวทางปรับตัวได้อย่างพอเพียง トラบใดที่สถานการณ์นั้นยังสามารถใช้เจตคติเช่นนั้นในการปรับตัวอยู่ เจตคตินั้นก็จะยังคงไม่เปลี่ยน แต่เมื่อไม่สามารถที่จะใช้ได้เนื่องจากสถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว เจตคตินั้นก็มักจะเปลี่ยนแปลงไปเช่น ในสหรัฐอเมริกาคนส่วนใหญ่มักจะคัดค้านการช่วยเหลือของรัฐบาลอย่างรุนแรง แต่พอเกิดเศรษฐกิจตกต่ำอย่างรุนแรงก็อาจจะรับความช่วยเหลือของรัฐบาลมากขึ้น

2. เหตุที่เจตคติไม่เปลี่ยนแปลงง่าย ๆ ก็เพราะว่าผู้มีเจตคตินั้นจะไม่ยอมรับรู้สิ่งยกเว้นใดๆ: เหตุการณ์เช่นนี้เรียกว่า Selective perception เช่น คนที่เกลียดยิวเกิดความคิดว่ายิวนี้ขี้เหนียวเอาไรต์เอาเปรียบ ต่อมา

มีคนยิวมาอยู่บ้านใกล้ๆ ทั้งๆ ที่ยิวคนนั้นแสนจะดีเป็นกันเอง ให้ความช่วยเหลือเราดี เจตคติของเราที่มีอยู่เดิมจะไม่ยอมรับรู้ความดีของยิวเช่นนั้น ดังนั้นเจตคติจึงไม่เปลี่ยน

3. ความรักดีต่อหมู่กลุ่มที่เราเป็นสมาชิก คนเราไม่ยากได้ชื่อว่าทรยศต่อพวกตัว อย่างเช่น หญิงสาวถูกอบรรมาในครอบครัวซึ่งเคร่งไม่ยอมให้เล่นการพนัน สูบบุหรี่ เพราะการกระทำเช่นนั้นครอบครัวถือว่าเป็นการทำให้วิสัยสตรีที่ดีที่พึงกระทำ ต่อมาแม้ว่าจะมีโอกาสที่จะกระทำได้แต่ไม่ทำเพราะเห็นว่าขัดต่อเจตคติของพ่อแม่ที่เคยสั่งสอนไว้

4. ความต้องการป้องกันตนเอง บุคคลที่ไม่ยอมเปลี่ยนเจตคติที่เขามีอยู่เดิมนั้น อาจเนื่องจากเหตุผลว่าหากเขาเปลี่ยนแปลงแล้วจะทำให้คนอื่นเห็นว่าเขาอ่อนแอ เช่น คนขายของเสนอวิธีการขายใหญ่ให้หัวหน้า หัวหน้าเห็นว่าดีเหมือนกันแต่ไม่ยอมรับเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องที่ทำให้คนอื่นเห็นหัวหน้าไม่มีความสามารถ

5. การได้รับการสนับสนุนจากสังคมนั้นคือการที่เราเชื่ออย่างนั้นมีเจตคติอยู่อย่างนั้นเรา ยังได้รับการสนับสนุนกับคนที่มีความเชื่ออย่างเดียวกับเราอยู่

พฤติกรรม (Behavior Component)

ในการเรียนนั้น สิ่งหนึ่งที่จะมีส่วนช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน คือ พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกระหว่างการเรียนการสอน เพราะจะทำให้คุณครูได้ทราบถึงว่านักเรียนสามารถเข้าใจบทเรียนมากน้อยเพียงใด จากนั้นคุณครูจะทำการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น ดังที่ วอเตอร์เฮาส์ (Waterhouse, 1983 : 138) กล่าวพอสรุปได้ว่า พฤติกรรมของนักเรียนในห้องเรียนเป็นสาเหตุสำคัญเกี่ยวกับผลการเรียนที่คุณครูและทุกคนควรพิจารณา ซึ่งสอดคล้องกับที่ แมดดอกซ์ (Maddox, 1963 : 15-16) ได้เสนอว่า “พฤติกรรมที่แสดงออกมานี้จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน”

วิชัย วงศ์ใหญ่ (2526 : 19) และบราวน์แมน (Brownman, 1965 : 8) ได้กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนสรุปได้ว่า องค์ประกอบด้านตัวนักเรียนเอง วิธีการเรียนของนักเรียนหรือพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน เจตคติของนักเรียนต่อครูผู้สอน สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ อันส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

แมดดอกซ์ (Maddox, 1965 : 9) กล่าวสรุปไว้ว่า พฤติกรรมการเรียนหนังสือหรือวิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้นเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนดีนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นคนที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดมาก แต่ต้องเป็นคนที่มีรู้จักเวลา ต้องรู้จักวิธีการเรียน วิธีการทำงานให้ได้ผลดี

พฤติกรรมคือ ความพร้อมซึ่งผลมาจากการกระทำ ความคิด สติปัญญาและความรู้สึกของนักเรียนในการเรียนในห้อง ซึ่งจะแสดงออกมาในรูปต่าง ๆ ที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งจะเป็นพฤติกรรมที่ยอมรับหรือยอมรับไม่ได้ก็ตาม

วิธีการปรับพฤติกรรม

สามารถกระทำได้หลากหลายวิธีซึ่งสามารถเลือกใช้วิธีการให้เหมาะสมกับผู้เรียนหรือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการปรับพฤติกรรม โดยทั่วไปนิยมใช้ 5 วิธี ดังนี้:

1. แรงเสริมเชิงบวก (Positive Reinforcement): เป็นวิธีการที่เสริมแรงเพื่อให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่ต้องการออกมาอย่างสม่ำเสมอ เช่น การชมเชยเมื่อตอบคำถามได้ถูกต้อง เป็นต้น

2. แรงเสริมเชิงลบ (Negative Reinforcement): เป็นวิธีการที่เสริมแรงในทางลบเพื่อให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่ต้องการออกมาโดยการหลีกเลี่ยงการกระทำอีกสิ่งหนึ่ง เช่น กำหนดแบบฝึกหัด 2 ส่วน ให้ผู้เรียนเลือกทำเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งเท่านั้น แต่ถ้าผู้เรียนคนใดเลือกทำทั้ง 2 ส่วน จะมีคะแนนพิเศษให้ เป็นต้น

3. การหยุดยั้ง (Extinction): เป็นวิธีการที่ผู้สอนงดการให้รางวัลคำชมเชยต่อพฤติกรรมในชั้นเรียนที่ไม่พึงประสงค์ และใช้วิธีเสริมแรงเชิงบวกควบคู่ไปด้วย แต่วิธีการนี้เหมาะสำหรับ... (เนื้อหาในภาพสิ้นสุดเพียงเท่านี้) พฤติกรรมที่ไม่รุนแรงเช่น การคุยในชั้นเรียนผู้สอนจะทำการเพิกเฉยต่อพฤติกรรมดังกล่าวแต่เมื่อผู้เรียนที่คุยในชั้นเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้องก็ให้คำชมเชยหรือรางวัล เป็นต้น

4. การทำสัญญากับผู้เรียน (Behavioral contract) เป็นวิธีการผู้สอนทำสัญญากับ ผู้เรียนเช่นหากผู้เรียนจดบันทึกการบรรยายในสมุดและส่งท้ายชั่วโมงครบทุกสัปดาห์จะได้รับคะแนนจิตพิสัย 5 คะแนน เป็นต้น

5. การลงโทษ (Punishment) เป็นวิธีการที่ผู้สอนพยายามขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนออกไปโดยการตำหนิหักคะแนนหรือการลงโทษทางกาย เช่น เมื่อผู้เรียนขาดเรียนในสัปดาห์ใดจะต้องเขียนสรุปบทเรียนของสัปดาห์นั้นๆ ด้วยลายมือลงในกระดาษ A4 จำนวน 1 แผ่น เป็นต้น

ลักษณะของการปรับพฤติกรรม

ลักษณะสำคัญของการปรับพฤติกรรมไว้ดังนี้

1. มุ่งที่พฤติกรรมโดยตรง โดยที่พฤติกรรมนั้นต้องสังเกตเห็นได้และวัดได้ตรงกันด้วย เครื่องมือที่เป็นวัตถุวิสัยไม่ว่าการตอบสนองนั้นเป็นภายในหรือภายนอกก็ตาม

2. ไม่ใช่คำที่เป็นการตีตรา นอกจากจะมีความหมายกว้างไม่มีความชัดเจนยากต่อการสังเกตให้ตรงกันและยากต่อการจัดโปรแกรมการปรับพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมายได้ การตีตราอาจทำให้เด็กหรือผู้ปกครองเกิดความอับอายแล้วจะส่งผลให้เด็กเลือกแสดงพฤติกรรมตามที่ถูกตีตราได้

3. พฤติกรรมไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมที่ปกติหรือไม่ปกติก็ตามย่อมเกิดจากการเรียนรู้ในอดีตทั้งสิ้น ดังนั้นพฤติกรรมเหล่านี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยกระบวนการเรียนรู้

4. การปรับพฤติกรรมจะเน้นสภาพและเวลาในปัจจุบันเท่านั้น เมื่อวิเคราะห์ได้ว่าสิ่งเร้าและผลกรรมใดที่ทำให้พฤติกรรมนั้นเกิดบ่อยหรือลดลงในสภาพปัจจุบันก็สามารถปรับสิ่งเร้าและผลกรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้นเพื่อให้พฤติกรรมดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

5. การปรับพฤติกรรมนั้นจะเน้นวิธีการทางบวกมากกว่าวิธีการลงโทษ เนื่องจากเป้าหมายของการปรับพฤติกรรมเน้นการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการทางบวกเพราะเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ ทั้งยังได้ก่อให้เกิดปัญหาทางอารมณ์น้อยกว่าวิธีการลงโทษ

6. วิธีการปรับพฤติกรรมนั้น สามารถใช้ได้เหมาะสมตามลักษณะของปัญหาแต่ละบุคคลเพราะคนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ดังนั้นในการดำเนินการปรับพฤติกรรมจึงต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

7. วิธีการปรับพฤติกรรมเป็นวิธีการที่ได้รับการพิสูจน์มาแล้วว่ามีประสิทธิภาพและได้ผลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

ทฤษฎีแรงจูงใจ

ความหมายและองค์ประกอบของแรงจูงใจ (Motivation) แรงจูงใจ หมายถึงสภาวะที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมเพื่อไปยังจุดมุ่งหมายดังนั้นแรงจูงใจ จึงเป็นความปรารถนาที่บุคคลมีความต้องการที่จะบรรลุเป้าหมายโดยการเรียนรู้ของแต่ละคนนั่นเองเมื่อบุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าต่างๆ และบุคคลจะเกิดความต้องการ (Needs) และถ้าความต้องการของบุคคลไม่ได้รับการตอบสนอง บุคคลจะเกิดความเครียด (Stress) เมื่อบุคคลสะสมความเครียดไว้มากๆ บุคคลจะขาดความสุขในการดำเนินชีวิตการสะสมความเครียดความวิตกกังวลมากๆ จะทำให้บุคคลเกิดแรงขับ (Drive) ที่จะกระทำกิจกรรมบางอย่างหรือแสดงพฤติกรรมบางอย่างให้ลดความเครียดนั้นลงมากระบวนการที่เกิดขึ้นภายในนี้เองซึ่งจะทำการกระตุ้นให้บุคคลไปสู่การกระทำบางอย่างที่ไปสู่เป้าหมายกระบวนการเช่นนี้ เรียกว่า แรงจูงใจ (Motivation)

องค์ประกอบในการเกิดแรงจูงใจ มี 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นความต้องการ (Needs stage) ความต้องการเป็นสภาวะขาดสมดุลที่เกิดได้เมื่อ บุคคลขาดสิ่งที่จะทำให้ส่วนต่างๆ ภายในร่างกายทำหน้าที่ไปตามปกติสิ่งที่อาจจะเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตจึงทำให้เกิดแรงขับและเกิดแรงกระตุ้น เช่น ความหิว เมื่อบุคคลหิวบุคคลก็ต้องพยายามหาอาหารคนที่ลดน้ำหนักโดยใช้ยาลดความอ้วนยาจะไปกดประสาทไม่ให้หิวแต่พอ หลังจากไม่ใช้ยาลดน้ำหนัก จะเห็นว่าคนที่ลดน้ำหนักโดยใช้ยาจะกินอาหารชดเชยมากขึ้นและอาจจะกลับมาอ้วนใหม่อีก หรือเด็กเล็กที่ไม่กินนมตอนป่วย แต่พอไม่ป่วยเด็กจะเริ่มกินนมมากขึ้นเพื่อชดเชยตอนที่ป่วย ความกระหายก็เป็นความต้องการอีกอย่างที่เกิดแล้วบุคคลต้องหาวิธีการเพื่อให้หาย กระหาย ความต้องการทางเพศและความต้องการการพักผ่อนก็จัดเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและไม่มีใครในโลกนี้ที่พยายามฝืนเพื่อไม่ให้ตนเองหลับ มนุษย์ทุกคนต้องการการพักผ่อนด้วยกันทั้งสิ้น

2. ขั้นแรงขับ (Drive Stage) หรือภาวะที่บุคคลถูกกระตุ้นให้เกิดแรงขับ เมื่อบุคคลเกิดแรงขับแล้วบุคคลจะนั่งอยู่เฉยๆ ไม่ได้บุคคลอาจจะรู้สึกไม่มีความสุข กระวนกระวายใจ ดังนั้นบุคคลจะคิดค้นหาวิธีการที่ทำให้ตนเองรู้สึกว่าได้รับการตอบสนองจากความหิวความกระหายความต้องการทั้งปวงที่เกิดขึ้นเพื่อผลักดันให้ไปสู่

จุดหมายปลายทางตามที่คุณต้องการ เช่น เมื่อเราวิ่งเหนื่อยๆ อากาศก็ร้อนจัดทำให้เราเหนื่อยและคอแห้งอยากกินน้ำสิ่งที่เราต้องการบำบัดความกระหายในช่วงเวลานั้นคือน้ำบุคคลจะพยายามทุกวิถีทางที่จะหาน้ำมาดื่ม

3. **ขั้นพฤติกรรม (Behavior Stage)** เป็นขั้นที่เกิดแรงขับอย่างมากที่ทำให้บุคคลเดินไปหาน้ำดื่ม โดยการเดินเข้าไปในร้านสะดวกซื้อแล้วเปิดขวดดื่มแล้วจึงเดินมาจ่ายสตางค์หรือถ้าทนต่อความกระหายน้ำได้ก็รีบเดินอย่างรวดเร็วไปจ่ายสตางค์แล้วยกน้ำดื่มรวดเดียวหมดขวดชื่นใจ ความกระหายก็บรรเทาลง

4. **ขั้นลดแรงขับ (Drive Reduction Stage)** เป็นขั้นสุดท้ายที่อินทรีย์ได้รับการตอบสนองคือได้ดื่มน้ำ เป็นขั้นที่บุคคลเกิดความพึงพอใจความต้องการต่างๆ ก็จะลดลงการปรับพฤติกรรมในขั้นเรียน “การปรับพฤติกรรม หมายถึงการประยุกต์หลักการพฤติกรรมหรือ หลักการเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงแก้ไขพฤติกรรมโดยเน้นที่พฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้หรือวัดได้ เป็นสำคัญและมีความเชื่อพื้นฐานว่าพฤติกรรมปกติและไม่ปกติพัฒนามาจากหลักการเรียนรู้”

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไข

ได้มีนักวิชาการทฤษฎีการวางเงื่อนไขดังนี้

สกินเนอร์ (B.F. Skinner) เกิดในมลรัฐเพนซิลวาเนียในปี ค.ศ.1904 มีบทบาทสำคัญในการนำทฤษฎีสำเร็จรูปและเครื่องมือมาใช้บางคนเรียกว่า “ทฤษฎีเสริมแรง” การเสริมแรงเป็นการช่วยตอบสนองสิ่งเร้าให้ปรากฏขึ้นซ้ำอยู่เสมอจนทำให้เกิดความเคยชินสิ่งเร้าเดิมการตอบสนองเช่นเดิมก็ตามมาคือเกิดเป็นการเรียนรู้ การทดลองของสกินเนอร์ได้ทดลองกับหนูขาวโดยมีขั้นการทดลอง ดังนี้

ขั้นที่ 1 ก่อนการเรียนรู้ ---> กดคาน (CR) ---> อาหาร (UCS) ---> กิน (UCR)

ขั้นที่ 2 หลังการเรียนรู้ (S1) ---> (R1) ---> S2 ---> R2

คาน (CS) กดคาน (CR) ---> อาหาร (UCS) ---> กิน (UCR)

การประยุกต์ใช้ในการสอน

1. การตั้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. การใช้ตัวเสริมแรง ได้แก่ ยิ้มแย้ม การชมเชยจากครู คະแนน
3. R2 การใช้บทเรียนสำเร็จรูป

ทฤษฎีการเสริมแรงของสกินเนอร์ (Reinforcement theories of motivation) สกินเนอร์ได้นำเสนอการใช้การเสริมแรงเพื่อการจูงใจบุคคลให้เกิดพฤติกรรมใหม่ทำพฤติกรรมซ้ำหรือหยุดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตั้งเป็น law of effect โดยมองการเสริมแรงเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1. การเสริมแรงทางบวก (Positive reinforcement) เป็นการให้ผลตอบแทนในสิ่งที่คุณต้องการได้ เช่น เงิน ค่ายกย่อง ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน การเพิ่มสวัสดิการ การให้วันหยุด เป็นต้น เพื่อจูงใจให้คุณเกิดแรงจูงใจที่จะกระทำพฤติกรรมพึงประสงค์ต่างๆ

2. การเสริมแรงทางลบ (Negative reinforcement) เป็นการไม่ให้ผลตอบแทนที่บุคคลไม่ยอมอยากได้ โดยมีการกำหนดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ต้องไม่กระทำและบทลงโทษต่างๆ เช่น ไล่ออก ตัดเงินเดือน ตักเตือน โดยที่หากบุคคลกระทำแต่พฤติกรรมพึงประสงค์ก็จะไม่ให้ผลตอบแทนทางลบ แก่ผู้นั้น

สกินเนอร์และคณะได้นำเสนอวิธีการให้การเสริมแรง (schedule of reinforcement) ไว้ 5 แบบ ได้แก่

1. การให้อย่างต่อเนื่อง (continuous reinforcement) เป็นการให้การเสริมแรงทางบวกอย่างต่อเนื่องทุกครั้งที่ทำพฤติกรรมที่กำหนดไว้

2. การให้ตามปริมาณงาน (Fixed Ratio) เป็นการให้การเสริมแรงตามปริมาณงานที่บุคคลกระทำหรือการจ่ายค่าตอบแทนการทำงานเป็นชิ้น เช่น ยกของได้ชิ้นละ 10 บาท ยกของไป 30 ชิ้นก็จะได้ 300 บาท หากต้องการผลตอบแทนมากก็จะทำงานมาก หากมีความต้องการไม่มากก็จะกระทำเพียงเท่าที่ต้องการเท่านั้น

3. การให้ตามระยะเวลา (Fixed Interval) เป็นการให้การเสริมแรงเมื่อบุคคลกระทำพฤติกรรมพึงประสงค์ตามระยะเวลาที่แน่นอน เช่น ทุก 2 สัปดาห์ ทุกเดือน เช่น ค่าจ้าง เงินเดือน ซึ่งทำให้บุคคลกระทำพฤติกรรมในระดับคงที่และจะแสดงพฤติกรรมพึงประสงค์ได้ให้เกิดขึ้นมากในช่วงใกล้วันรับค่าตอบแทน

4. การให้ตามปริมาณงานยืดหยุ่น (Variable Ratio) เป็นการให้ตามปริมาณงานแต่ไม่กำหนดตายตัว โดยอาจพิจารณาในด้านคุณภาพพร้อมด้วย เช่น พนักงานขายนำเสนอสินค้ากับลูกค้า 10 ราย อาจขายได้ 1 ราย หรือ 5 รายก็ได้ โดยยิ่งกระทำมากก็มีโอกาสได้ผลตอบแทนมากขึ้น

5. การให้ตามระยะเวลายืดหยุ่น (Variable Interval) เป็นการให้การเสริมแรงโดยให้ตามเวลาแต่ไม่มีการกำหนดแน่นอนอาจให้หรือไม่ให้ก็ได้ เช่น จ่ายเป็น 3 เดือนบ้าง 6 เดือนบ้าง เป็นการจูงใจให้บุคคลทำพฤติกรรมพึงประสงค์อย่างต่อเนื่องโดยไม่อาจคาดเดาได้ว่าจะได้รับผลตอบแทนเมื่อใด เช่น การให้รางวัลกับพนักงานดีเด่นเฉพาะในวาระพิเศษเท่านั้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีผู้ได้ศึกษาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบและหาแนวทางแก้ไขปัญหาการไม่ส่งงาน วิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ ดังนี้

ปิยมาส แก้วอินตา (2560 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การแก้ปัญหาการส่งงานในรายวิชา คอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ (Computer and Information for Work) รหัสวิชา 2001-2001 โดยใช้วิธีการส่งงานผ่านระบบห้องเรียนออนไลน์ (Google Classroom) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อแก้ปัญหาการส่งงานของนักเรียนชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยประชากรในการทำวิจัยคือ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 45 คน ซึ่งใช้ระยะเวลาในการทำวิจัย 1 ภาคเรียน คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น

เครื่องมือที่ผู้จัดทำได้สร้างขึ้นได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจต่อการ ส่งงานผ่านระบบ google classroom และ ระบบ google classroom ที่เป็นเครือข่ายของ website google เครื่องมือของแบบประเมินความพึงพอใจเป็น แบบมาตราการประเมิน (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท ข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ โดยใช้เกณฑ์ น้ำหนักคะแนนประเมินค่าจัดอันดับความสำคัญ และสำหรับการ แปลความหมายใช้ค่าเฉลี่ยของค่าที่วัดได้และยึด แนวคิดของเบสท์ (Best, 1986 : 195) การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติที่ใช้วิเคราะห์ปริมาณการส่งงานของนักเรียน คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ร้อยละ (%) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความพึงพอใจใช้สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ร้อยละ (%) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ศทววุฒิ บุตรลพ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองหญ้ารั้งกา ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อศึกษาสาเหตุของการไม่ส่งงาน / การบ้านของนักเรียนจำนวน 15 ข้อ โดยให้นักเรียนเรียงลำดับสาเหตุการไม่ส่งงาน / การบ้านตามลำดับที่มากที่สุด จนถึงน้อยที่สุดจากลำดับ 1 – 15 และได้ทำการนำผลของแต่ละสาเหตุมาหาค่าร้อยละ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และหาข้อสรุปพร้อมทั้งนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนในเรื่อง การไม่ส่งงาน / การบ้าน

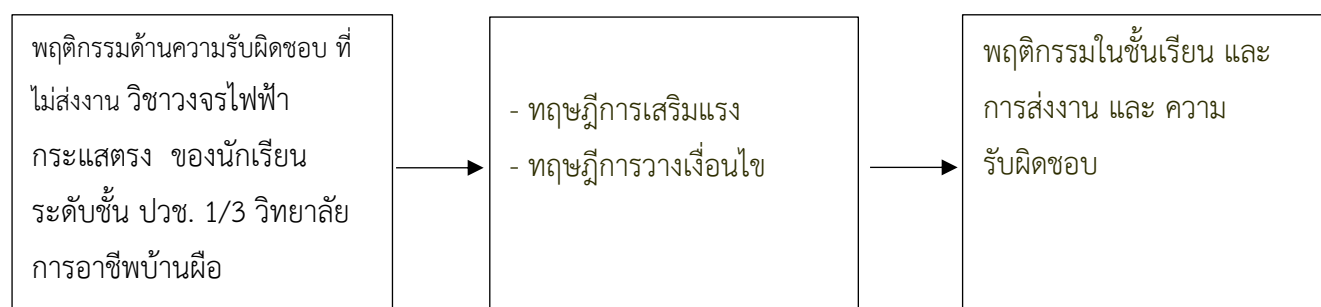
สุขสวัสดิ์ จันโสดา (2563 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนในระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนโกสุมพิทยาสรรค์ ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อศึกษาสาเหตุของการไม่ส่งงาน/การบ้าน ของ นักเรียนจำนวน 15 ข้อ โดยให้นักเรียนเรียงลำดับ สาเหตุการไม่ส่งงาน/การบ้าน ตามลำดับที่ มากที่สุดจนถึงน้อย ที่สุด จากลำดับ 1- 15 และได้ทำการนำผลของแต่ละสาเหตุมาหาค่าร้อยละ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และหา ข้อสรุป พร้อมทั้งนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนในเรื่องการไม่ ส่งงาน/การบ้าน ผลการศึกษาปรากฏว่า จากการศึกษาและวิเคราะห์ แบบสอบถามเพื่อศึกษาพฤติกรรมของ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนโกสุมพิทยาสรรค์ แสดงให้เห็นว่าสาเหตุของการไม่ส่งงาน/ การบ้าน ลำดับที่ 1 คือแบบฝึกหัดยากทำไม่ได้และการให้การบ้านติดต่อกันและมากเกินไป โดยคิดจากจำนวน นักเรียน 23 คน ที่เลือกเป็นสาเหตุอันดับที่ 1 และ 2 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 65.22

วิภาพรรณ เจริญกุล (บทคัดย่อ : 2558) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสาเหตุไม่ส่งการบ้านตามกำหนดในวิชา จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตนเอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ปรับพฤติกรรมการเรียนและการส่งงาน/การบ้าน โดยมี คะแนนการเข้าเรียนและคะแนนการส่งงานในแต่ละครั้ง 2. วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังการปรับพฤติกรรม การเรียนและการส่งงาน โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขา รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง ตรีัง ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา จิตวิทยาเพื่อการพัฒนา ใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 30 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบปรนัยก่อนการเรียน และหลังการเรียน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ สรุปผลการวิจัยพบว่า ในช่วงสัปดาห์ที่ 1-3 พบว่า มีพฤติกรรม การเข้าชั้นเรียนสาย ขาดเรียนบ่อย ไม่ตั้งใจเรียน พูดคุยกันเอง เล่น facebook ผ่านมือถือ และ

I-pad โดยไม่ยอมจดบันทึกเนื้อหาที่ผู้สอนบรรยายจากการทดสอบก่อนการเรียนพบว่า คะแนนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (5-6 คะแนน) ร้อยละ 46.67 และ 16.67 ตามลำดับ จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน แสดงให้เห็นถึงพื้นความรู้ก่อนการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ภายหลังจากมีการปรับพฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียนและการส่งงานแล้ว ได้ทำการทดสอบหลังการเรียนพบว่า คะแนนส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี (7-8 คะแนน) ร้อยละ 23.33 และ 26.67 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบผลทดสอบก่อนการเรียนและหลังการเรียน แสดงให้เห็นว่าหลังจากปรับพฤติกรรมในชั้นเรียนจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น เนื่องจากคะแนนที่ใช้สอบ (post-test) จะเป็นคะแนนเก็บระหว่างภาค ถ้านักศึกษาสอบได้คะแนนน้อยในแต่ละครั้งก็จะส่งผลต่อเกรดที่ได้ ดังนั้นการสอบจึงเป็นเครื่องมือกระตุ้นให้นักศึกษามีความตั้งใจเรียนหนังสือมากขึ้น

สุรียพร ปานยิ้ม (บทคัดย่อ : 2558) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมให้มีความรับผิดชอบของนักเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนให้เป็นผู้มีความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ในการเรียนดีขึ้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ ข้อมูลด้าน การเรียนและการตอบแบบสอบถามจากนักเรียน การใช้แรงจูงใจเสริมแรงโดยให้คำชมเชยแก่นักเรียนรวมทั้งดูแลด้านการเรียนให้มีความรับผิดชอบสนใจเรียน และติดตามจากคุณครูที่เข้าสอนทำให้นักเรียนมีความ กระตือรือร้นต่อการเรียนมากขึ้น มีความเอาใจใส่ต่อการเรียนความ รับผิดชอบและสนใจเรียนมากขึ้น ทำให้ บรรยากาศการเรียนภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความตั้งใจเรียน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่มากขึ้น ทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานตรงกำหนดเวลา รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความเต็มใจ

กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการ

ในการดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้าน ความรับผิดชอบที่ไม่ส่งงาน โดยใช้แบบสังเกตเพื่อหาสาเหตุของการไม่ส่งงาน ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินการศึกษา แบบสังเกตพฤติกรรมด้าน ไม่ส่งงานและได้ดำเนินการซึ่งมีรายละเอียด เป็นขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาเอกสารเกี่ยวกับพฤติกรรมการวิจัย

การวิเคราะห์ผู้เรียนได้กำหนดไว้ดังนี้

- 1.1 ประชากรของการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนระดับ ปวช.ปีที่ 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝือ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 12 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่างได้จากการเลือกแบบเจาะจงนักเรียนที่มีพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบ การไม่ส่งงาน ตามกำหนดเวลาจำนวน 12 คน

2. การศึกษาการออกแบบเครื่องมือในการทำวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียนในการไม่ส่งงานโดยมีลำดับ ขั้นตอนการสร้างดังนี้

- 2.1 ศึกษาจากงานวิจัยการศึกษาพฤติกรรมการไม่รับผิดชอบส่งงาน
- 2.2 ศึกษาสาเหตุการไม่ส่งการบ้านตามกำหนดในวิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง
- 2.3 ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ให้มีความรับผิดชอบของนักเรียน

3. ขั้นตอนดำเนินการในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการดำเนินการโดย

- 3.1 นำแบบสังเกตเพื่อศึกษาพฤติกรรมในเรื่องการไม่ส่งงาน รายวิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรงของนักเรียน ระดับ ปวช.ปีที่ 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝือ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 9 คน เพื่อหาสาเหตุของการไม่ส่งงาน แนวทางการแก้ไขปัญหา
- 3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสังเกตในเวลาที่นักเรียนอยู่ในห้องเรียนและส่งงาน

3.3 การสรุปผลการวิจัยและนำเสนอผลการวิจัยโดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการทำวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมการส่งงานรายบุคคล

5. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ พรรณนา จากแบบการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยการศึกษาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบของการไม่ส่งงานวิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง ของนักเรียนระดับ ปวช.ปีที่ 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝือ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 9 คน ปรากฏว่าได้รับความร่วมมือจากนักเรียนเป็นอย่างดี จึงทำให้พฤติกรรมสามารถตอบสนองต่อตัวนักเรียนเอง ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีขึ้น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและการเรียนดีขึ้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเสนอผลการวิเคราะห์ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการติดตามข้อมูลด้วยตัวเองโดยการสังเกต การสัมภาษณ์ ภายในชั่วโมงเรียนมีการติดตามดูแลพฤติกรรมและการเรียนของนักเรียนอย่างเข้มงวด ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระดับ ปวช.ปีที่ 1/3 จำนวน 9 คน ในการศึกษาโดยการสังเกต พฤติกรรมและการเรียนของนักเรียนในชั่วโมง ขณะที่ทำการสอนและสอบถามจากคุณครูแต่ละวิชาที่ทำการสอน พบว่ามีนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมการเรียนขาดความรับผิดชอบ เช่น มาสาย คุณครูไม่สอน นักเรียนไม่สนใจเรียน นักเรียนไม่ส่งงานตามกำหนดเวลา มีการจดบันทึกและติดตามนักเรียนเป็นรายกรณี โดยการว่ากล่าว ตักเตือน สรุปได้ดังนี้

ตาราง 4.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการส่งงาน ครั้งที่ 1

ลำดับ ที่	รายชื่อนักเรียน (นามสมมุติ)	พฤติกรรมการ ส่งงานครั้งที่ 1	การสร้างเงื่อนไข	ผลจากการสังเกต
1	เด็กชาย ก. (นามสมมุติ)	เอาหนังสือมาเรียนแต่เล่นกับ เพื่อนไม่สนใจเรียน	การเสริมแรงทางลบ : คุณครูจะให้ทำเวร ประจำวัน เพิ่มอีก 1 วัน	ทำงานเสร็จช้า ทันเวลาส่งพอดี แบบ ไม่พอใจ
2	เด็กชาย ข. (นามสมมุติ)	คุยกับคนที่ 1 มากไป ไม่เอา หนังสือมา	การเสริมแรงทางลบ : คุณครูจะให้ทำเวร ประจำวันเพิ่มอีก 1 วัน	ไม่พอใจ พฤติกรรม ต่อต้าน
3	เด็กชาย ค. (นาม สมมุติ)	มาสาย เอาหนังสือเรียนมา ทำงานเสร็จ	การเสริมแรงทางบวก : ชื่นชมและให้รางวัลท้าย ชั่วโมง	ทำงานตามเพื่อน ทันเวลา
4	เด็กหญิง ง. (นาม สมมุติ)	ทำงานดี เจียบไม่มีการสนทนา	การเสริมแรงทางบวก : ชื่นชม และชวนคุยในเวลา สอนและหลังการสอน	ทำงานเสร็จตามเวลา ที่กำหนด
5	เด็กหญิง จ. (นาม สมมุติ)	ทำงานช้า แต่คิดเร็ว พูดบ่อยๆ แต่ ทำงาน	การเสริมแรงทางบวก : รางวัลและให้ดูหนัง หรือ เล่าเรื่องผี	ทำงานเสร็จตามเวลา ที่กำหนด
6	เด็กหญิง ฉ. (นาม สมมุติ)	ชอบพูด ส่งงานเร็ว	การเสริมแรงทางบวก : ชื่นชมและให้รางวัลท้าย ชั่วโมง	ทำงานเสร็จตามเวลา ที่กำหนด
7	เด็กหญิง ช. (นาม สมมุติ)	ทำงานส่งรวดเร็ว มีความ รับผิดชอบ	การเสริมแรงทางบวก : ชื่นชมและให้รางวัลท้าย ชั่วโมง	ทำงานเสร็จตามเวลา ที่กำหนด
8	เด็กหญิง ซ. (นาม สมมุติ)	มีหนังสือ แต่ทำไม่ทันเพื่อน คุย บ่อย เอาแต่ใจตัวเอง	การเสริมแรงทางลบ : คุณครูจะให้ทำเวร ประจำวันเพิ่มอีก 1 วัน	ทำงานไม่เสร็จตาม เวลาที่กำหนด
9	เด็กหญิง ฌ. (นาม สมมุติ)	มีหนังสือ แต่ทำไม่ทันเพื่อน	การเสริมแรงทางลบ : คุณครูจะให้ทำเวร ประจำวันเพิ่มอีก 1 วัน	ทำงานไม่เสร็จตาม เวลาที่กำหนด

จากตาราง 4.1 แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบการไม่ส่งงานครั้งที่ 1 ผลการสังเกตพบว่า

1. เด็กชาย ก. ให้ทำกิจกรรมในแบบฝึกหัดแต่ไม่ทำ เพราะขี้เกียจ

- สาเหตุ : เพราะขี้เกียจ เล่นกับเพื่อนมากเกินไป
- เงื่อนไข : การเสริมแรงทางลบ : คุณครูจะให้ทำเวรประจำวันเพิ่มอีก 1 วัน
- ผลการสังเกต : ทำงานส่งแต่ไม่เสร็จ จึงทำแบบฝึกในหนังสือเวลาว่างและชั่วโมงเรียน

2. เด็กชาย ข. ให้ทำกิจกรรมในแบบฝึกหัดแต่ไม่ทำงานไม่เสร็จบางข้อ

- สาเหตุ : เพราะคุยกับเพื่อน เอาแต่ใจตัวเอง (จากการสังเกตตลอด)
- เงื่อนไข : เสริมแรงทางบวกโดยให้รางวัล ไม่ต้องทำเวรประจำวันเพิ่มเติม
- ผลการสังเกต : ทำงานส่งตามเวลาและรับผิดชอบเพิ่มขึ้นจากเดิม

3. เด็กชาย ค. ไม่ทำงานส่งที่กำหนด

- สาเหตุ : มาเรียนในชั่วโมงที่ 1 สาย
- เงื่อนไข : เสริมแรงทางบวกโดยให้รางวัลเป็นไขควงวัดไฟ ท้ายชั่วโมงเรียน
- ผลการสังเกต : ทำงานส่งตามเวลาและรับผิดชอบเพิ่มขึ้นจากเดิม

4. เด็กหญิง ง. ให้ทำกิจกรรมในแบบฝึกหัดแต่ไม่ทำงานไม่เสร็จบางข้อ

- สาเหตุ : ไม่ชอบคุยกับคนอื่น อยู่เฉยๆ มีความเป็นตัวสูง
- เงื่อนไข : เสริมแรงทางบวกโดยให้รางวัล เพิ่มคะแนน
- ผลการสังเกต : ไม่ส่งงานตามกำหนด ไม่พูดคุย

5. เด็กหญิง จ. ให้ทำกิจกรรมในแบบฝึกหัดแต่ไม่ทำงานไม่เสร็จบางข้อ

- สาเหตุ : ตั้งใจเรียน คุยกับเพื่อนบ่อย ไม่ค่อยสมาธิ
- เงื่อนไข : เสริมแรงทางบวกโดยให้รางวัลและให้คะแนนเพิ่ม หรือให้เครื่องมือช่าง หลังทำงานเสร็จ
- ผลการสังเกต : ไม่มีผลเพราะฟังอย่างเดียว ไม่ทำงานตามเงื่อนไข

6. เด็กหญิง ฉ. ให้ทำกิจกรรมในแบบฝึกหัดเสร็จส่งงานมีความรับผิดชอบ

- สาเหตุ : มีความรับผิดชอบ
- เงื่อนไข : เสริมแรงทางบวกโดยให้รางวัล ลดเวลาเรียน ให้เล่นเกม หลังเลิกเรียน
- ผลการสังเกต : ส่งงาน ตามเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ

7. เด็กหญิง ช. ให้ทำกิจกรรมในแบบฝึกหัดเสร็จส่งงานมีความรับผิดชอบ

- สาเหตุ : มีความรับผิดชอบ ร่าเริง ชอบเล่น มีเหตุผล มีความเป็นผู้ใหญ่กว่าเพื่อนในห้องเรียน
- เงื่อนไข : เสริมแรงทางบวกโดยให้รางวัล ชื่นชม เพิ่มคะแนน ให้เล่นเกม หลังเลิกเรียน
- ผลการสังเกต : ส่งงานแต่เช้า ไม่รีบร้อน ตามเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ

8. เด็กหญิง ข. ให้ทำกิจกรรมในแบบฝึกหัดแต่ไม่ทำงานไม่เสร็จบางข้อ

- สาเหตุ : คุยกับเพื่อนในห้องเรียนบ่อย ขาดความมั่นใจในตนเอง แต่มีความพยายาม
- เงื่อนไข : เสริมแรงทางบวกโดยให้รางวัลพูดชื่นชม ให้กำลังใจ เพิ่มคะแนน
- ผลการสังเกต : ไม่มีผลเพราะฟังอย่างเดียว ไม่ทำงานตามเงื่อนไข

9. เด็กหญิง ฉ. ให้ทำกิจกรรมในแบบฝึกหัดแต่ไม่ทำงานไม่เสร็จบางข้อ

- สาเหตุ : คุยกับเพื่อนในห้องเรียนบ่อย มั่นใจในตนเอง ชี้เกี่ยจ
- เงื่อนไข : เสริมแรงทางบวกโดยให้รางวัลและให้เครื่องมือช่าง หรืออุปกรณ์งานช่างไฟฟ้า
- ผลการสังเกต : ไม่มีผลเพราะฟังอย่างเดียว ไม่ทำงานตามเงื่อนไข

หมายเหตุ : ใช้ทฤษฎีการวางเงื่อนไข สกินเนอร์ ทั้งหมด 9 คน โดยมีการใช้การเสริมแรงอยู่ 2 แบบ คือ การเสริมแรงทางบวก (Positive reinforcement) และ การเสริมแรงทางลบ (Negative reinforcement) และ การใช้เครื่องมือวิจัยโดยการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน

ตาราง 4.2 แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการส่งงาน ครั้งที่ 2 ในการสังเกตพฤติกรรมครั้งที่ 2 ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม ละ 3 คน

ลำดับ ที่	รายชื่อนักเรียน (นามสมมุติ)	พฤติกรรมกรรมการ ส่งงานครั้งที่ 1	การสร้างเงื่อนไข	ผลจากการสังเกต
1	เด็กชาย ก.	เอาหนังสือมาเรียนแต่เล่นกับ เพื่อนน้อยลง	หากงานไม่เสร็จจะทำได้ทำ ความสะอาดห้องเพิ่ม เป็น 1 สัปดาห์ทั้งกลุ่ม	- ทำงานเสร็จช้า - ทันเวลาส่งพอดี
2	เด็กชาย ข.	คุยกับคนที่ 1 มากไป ไม่เอา หนังสือมา	หากงานไม่เสร็จจะทำได้ทำ ความสะอาดห้องเพิ่ม เป็น 1 สัปดาห์ทั้งกลุ่ม	- ไม่พอใจ - เอาแต่ใจตัวเอง - ต่อต้าน
3	เด็กชาย ค.	มาสาย เอาหนังสือเรียนมา ทำงานเสร็จ	หากงานไม่เสร็จจะทำได้ทำ ความสะอาดห้องเพิ่ม เป็น 1 สัปดาห์ทั้งกลุ่ม	ทำงานตามเพื่อน ทันเวลา
4	เด็กหญิง ง.	ชอบทำงานเป็นกลุ่ม มีความสุข เข้ากับเพื่อนได้ดี	ชื่นชม และพูดคุยใน เวลาสอนและหลังการ สอน	ทำงานเสร็จตาม เวลาที่กำหนด
5	เด็กหญิง จ.	ทำงานช้า แต่คิดเร็ว พูดบ่อยๆ แต่ทำงาน	ชื่นชม และพูดคุยใน เวลาสอนและหลังการ สอน	ทำงานเสร็จตาม เวลาที่กำหนด
6	เด็กหญิง ฉ.	ชอบทำงานเป็นกลุ่ม มีความสุข เข้ากับเพื่อนได้ดี	ชื่นชมและให้รางวัลท้าย ชั่วโมง	ทำงานเสร็จตาม เวลาที่กำหนด
7	เด็กหญิง ช.	ชอบทำงานเป็นกลุ่ม มีความสุข เข้ากับเพื่อนได้ดี	คุณครูจะให้ทำเวร ประจำวันเพิ่มอีก 1 วัน	ทำงานเสร็จตาม เวลาที่กำหนด
8	เด็กหญิง ซ.	ส่งงานช้า ขาดความมั่นใจ	คุณครูจะให้ทำเวร ประจำวันเพิ่มอีก 1 วัน	ทำงานไม่เสร็จตาม เวลาที่กำหนด
9	เด็กหญิง ฌ.	- ส่งงานช้า มีความมั่นใจสูง - ขี้เกียจทำงาน	คุณครูจะให้ทำเวร ประจำวันเพิ่มอีก 1 วัน	วันทำงานไม่เสร็จ ตามเวลาที่กำหนด

จากตาราง 4.2 แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบการไม่ส่งงานครั้งที่ 2

ผลการสังเกตพบว่า

1. เด็กชาย ก. : ให้ทำกิจกรรมในแบบฝึกหัดแต่ไม่ทำงานทั้ง 5 กิจกรรม
 - สาเหตุ : เล่นกับเพื่อนกลุ่มอื่นโดยไม่สนใจกลุ่มตนเอง
 - เงื่อนไข : เสริมแรงทางบวกโดยให้รางวัลเป็นขนมและไม่ให้ทำเวรประจำวันเพิ่ม
 - ผลการสังเกต : ทำงานส่งแต่ไม่เสร็จ จึงทำแบบฝึกในหนังสือเวลาว่างและชั่วโมงเรียน
2. เด็กชาย ข. : กิจกรรมทำยบทั้งหมด 5 กิจกรรมทำส่งหมด
 - สาเหตุ : ไม่เอาหนังสือมาเรียน ขวนเพื่อนคุย โทรแจ้งผู้ปกครอง
 - เงื่อนไข : เสริมแรงทางบวกชื่นชมเมื่อส่งงานเสร็จ
 - ผลการสังเกต : มีพฤติกรรมในการส่งงานเพิ่มมากขึ้น มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น
3. เด็กชาย ค. : กิจกรรมทำยบทั้งหมด 5 กิจกรรมทำส่งหมด
 - สาเหตุ : ลายมือไม่เรียบร้อย สะกดไม่ถูกต้องบางคำ เร่งรีบทำงานเพื่อให้เสร็จจะได้เล่น
 - เงื่อนไข : ให้เป็นคนจดรายชื่อเพื่อนๆ ที่คุยกันในห้องเรียน
 - ผลการสังเกต : มีพฤติกรรมในการส่งงานเพิ่มมากขึ้น มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น
4. เด็กหญิง ง. : กิจกรรมทำยบทั้งหมด 5 กิจกรรมทำส่งหมด รวดเร็ว
 - สาเหตุ : มีความรับผิดชอบดีมาก
 - เงื่อนไข : ให้อิสระในการทำงาน
 - ผลการสังเกต : มีพฤติกรรมในการส่งงานเพิ่มมากขึ้น มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น
5. เด็กหญิง จ. : ไม่ทำงานที่สั่งตามกำหนดเวลา
 - สาเหตุ : มาสาย ไม่ตั้งเรียน ติดเพื่อน และชอบเดินคุย
 - เงื่อนไข : ให้อิสระในการทำงาน และนั่งทำงานกับเพื่อนๆ

- ผลการสังเกต : มีพฤติกรรมในการส่งงานเพิ่มมากขึ้นกว่าครั้งที่ 1

6. เด็กหญิง ฉ. : ทำงานที่สั่งตามกำหนดเวลา

- สาเหตุ : มีความรับผิดชอบดีมาก ทางบ้านเข้มงวดในการทำงาน
- เงื่อนไข : ให้อิสระในการทำงาน ให้คะแนนเพิ่มเป็นรางวัลหลังเรียน ชมเชยผ่านกลุ่มไลน์ห้องเรียน
- ผลการสังเกต : มีพฤติกรรมในการส่งงานเพิ่มมากขึ้น มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น

7. เด็กหญิง ข. : ทำงานที่สั่งตามกำหนดเวลา มีเหตุผลในการทำงานกลุ่ม เร่งเพื่อน ในกลุ่มได้ดี

- สาเหตุ : มีความรับผิดชอบดีมาก มีเหตุผล มีความเป็นผู้ใหญ่กว่าเพื่อนๆ
- เงื่อนไข : ให้อิสระในการทำงาน ให้ปากกาเป็นรางวัลหลังเรียน ชมเชยผ่านกลุ่มไลน์ห้องเรียน
- ผลการสังเกต : มีพฤติกรรมในการส่งงานเพิ่มมากขึ้น มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น

8. เด็กหญิง จ. : ทำงานไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด

- สาเหตุ : ทำงานช้า ขาดความมั่นใจ
- เงื่อนไข : ให้อิสระในการทำงาน ให้ขนมเป็นรางวัลหลังเรียน ชมเชยผ่านกลุ่มไลน์ห้องเรียน
- ผลการสังเกต : มีพฤติกรรมในการส่งงานเพิ่มมากขึ้น มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น

9. เด็กหญิง ฉ. : ทำงานไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด

- สาเหตุ : ทำงานช้า ขาดความมั่นใจ
- เงื่อนไข : ให้อิสระในการทำงาน ให้ขนมเป็นรางวัลหลังเรียน ชมเชยผ่านกลุ่มไลน์ห้องเรียน
- ผลการสังเกต : มีพฤติกรรมในการส่งงานเพิ่มมากขึ้น มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น

หมายเหตุ : ใช้ทฤษฎีการวางเงื่อนไข สกินเนอร์ ทั้งหมด 9 คน โดยมีการใช้การเสริมแรงอยู่ 2 แบบ คือ การเสริมแรงทางบวก (Positive reinforcement) และ การเสริมแรงทางลบ (Negative reinforcement) และ การใช้เครื่องมือวิจัยโดยการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน

ตาราง 4.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการส่งงาน ครั้งที่ 3

ลำดับ ที่	รายชื่อนักเรียน (นามสมมติ)	พฤติกรรมการ ส่งงานครั้งที่ 1	การสร้างเงื่อนไข	ผลจากการสังเกต
1	เด็กชาย ก.	ส่งงานเพิ่มมากขึ้น	ชมเชย แจ้งผู้ปกครอง ส่วนตัว ปรับพฤติกรรม การส่งงาน	- ทำงานเสร็จ - ทันเวลาส่งพอดี - รับผิดชอบมากขึ้น
2	เด็กชาย ข.	ส่งงานเพิ่มมากขึ้น แต่ยังไม่ เรียบร้อย	ชมเชย แจ้งผู้ปกครอง ส่วนตัว ปรับพฤติกรรม การส่งงาน	- ทำงานเสร็จ - ทันเวลาส่งพอดี - รับผิดชอบมากขึ้น
3	เด็กชาย ค.	ส่งงานเพิ่มมากขึ้น รวดเร็ว แต่ ไม่เรียบร้อย	ชมเชย แจ้งผู้ปกครอง ส่วนตัว ปรับพฤติกรรม การส่งงาน	- ทำงานเสร็จ - ทันเวลาส่งพอดี - รับผิดชอบมากขึ้น
4	เด็กหญิง ง.	ชอบทำงานเป็นกลุ่ม มีความสุข เข้ากับเพื่อนได้ดี เรียบร้อย	ชื่นชม ให้กำลังใจในการ ส่งงานที่ดี	- ทำงานเสร็จ - ทันเวลา - รับผิดชอบมากขึ้น
5	เด็กหญิง จ.	ทำงานช้า แต่คิดเร็ว พุดบ่อยๆ แต่ทำงาน	ชื่นชม และพุดคุยใน เวลาสอนและหลังการ สอน	ทำงานเสร็จตาม เวลาที่กำหนด
6	เด็กหญิง ฉ.	ชอบทำงาน มีความรับผิดชอบ มีความสุข เข้ากับเพื่อนได้ดี	ชื่นชมและให้รางวัลท้าย ชั่วโมง	ทำงานเสร็จตาม เวลาที่กำหนด
7	เด็กหญิง ช.	ชอบทำงานเป็นกลุ่ม มีความสุข เข้ากับเพื่อนได้ดี	ชื่นชมและให้รางวัลท้าย ชั่วโมง ให้เล่นอิสระ	ทำงานเสร็จตาม เวลาที่กำหนด
8	เด็กหญิง ซ.	มีความมั่นใจเพิ่มขึ้น ส่งงานตรง เวลา	ชื่นชมและให้รางวัลท้าย ชั่วโมง	ทำงานเสร็จตาม เวลาที่กำหนด
9	เด็กหญิง ฌ.	มีความมั่นใจเพิ่มขึ้น ส่งงานตรง เวลา	ชื่นชมและให้รางวัลท้าย ชั่วโมง ให้เล่นอิสระ	ทำงานเสร็จตาม เวลาที่กำหนด

จากตาราง 4.3 แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบการไม่ส่งงานครั้งที่ 3

ผลการสังเกตพบว่า

1. เด็กชาย ก. : ให้ทำกิจกรรมในแบบฝึกหัดแต่ทำเพียง 4 กิจกรรม

- สาเหตุ : คุณครูเพิ่มสื่อการสอนเข้ามา เช่น VDO เรื่องภัยพิบัติธรรมชาติ ทำให้นักเรียนเกิดการอภิปรายกัน
- เงื่อนไข : เสริมแรงทางบวกโดยให้รางวัลเป็นขนมและไม่ให้ทำเวรประจำวันเพิ่ม
- ผลการสังเกต : ทำงานส่งแต่ไม่เสร็จ จึงทำแบบฝึกในหนังสือเวลาว่างและชั่วโมงเรียน

2. เด็กชาย ข. : กิจกรรมทำยบทั้งหมด 4 กิจกรรมทำส่งหมด

- สาเหตุ : คุณครูกระตุ้นโดยการพูดคุยในการชมเชย ไม่กดดันในการส่งงาน
- เงื่อนไข : เสริมแรงทางบวกชื่นชมเมื่อส่งงานเสร็จ
- ผลการสังเกต : มีพฤติกรรมในการส่งงานเพิ่มมากขึ้น มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น

3. เด็กชาย ค. : กิจกรรมทำยบทั้งหมด 4 กิจกรรมทำส่งหมด

- สาเหตุ : ลายมือไม่เรียบร้อย สะกดไม่ถูกต้องบางคำ เร่งรีบทำงานเพื่อให้เสร็จจะได้เล่น
- เงื่อนไข : ให้เป็นคนจดรายชื่อเพื่อนๆ ที่คุยกันในห้องเรียน
- ผลการสังเกต : มีพฤติกรรมในการส่งงานเพิ่มมากขึ้น มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น

4. เด็กหญิง ง. : กิจกรรมทำยบทั้งหมด 5 กิจกรรมทำส่งหมด รวดเร็ว

- สาเหตุ : มีความรับผิดชอบดีมาก
- เงื่อนไข : ให้อิสระในการทำงาน
- ผลการสังเกต : มีพฤติกรรมในการส่งงานเพิ่มมากขึ้น มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น

5. เด็กหญิง จ. : ไม่ทำงานที่สั่งตามกำหนดเวลา

- สาเหตุ : มาสาย ไม่ตั้งเรียน ติดเพื่อน และชอบเดินคุย
- เงื่อนไข : ให้อิสระในการทำงาน และนั่งทำงานกับเพื่อนๆ
- ผลการสังเกต : มีพฤติกรรมในการส่งงานเพิ่มมากขึ้นกว่าครั้งที่ 1

6. เด็กหญิง จ. (ฉ.) : ทำงานที่สั่งตามกำหนดเวลา

- สาเหตุ : มีความรับผิดชอบดีมาก ทางบ้านเข้มงวดในการทำงาน
- เงื่อนไข : ให้อิสระในการทำงาน ให้ขนมเป็นรางวัลหลังเรียน ชมเชยผ่านกลุ่มไลน์ห้องเรียน
- ผลการสังเกต : มีพฤติกรรมในการส่งงานเพิ่มมากขึ้น มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น

7. เด็กหญิง จ. (ช.) : ทำงานที่สั่งตามกำหนดเวลา มีเหตุผลในการทำงานกลุ่ม เร่งเพื่อน ในกลุ่มได้ดี

- สาเหตุ : มีความรับผิดชอบดีมาก มีเหตุผล มีความเป็นผู้ใหญ่กว่าเพื่อนๆ
- เงื่อนไข : ให้อิสระในการทำงาน ให้ขนมเป็นรางวัลหลังเรียน ชมเชยผ่านกลุ่มไลน์ห้องเรียน

- ผลการสังเกต : มีพฤติกรรมในการส่งงานเพิ่มมากขึ้น มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น

8. เด็กหญิง จ. (ช.) : ทำงานไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด

- สาเหตุ : ทำงานช้า ขาดความมั่นใจ
- เงื่อนไข : ให้อิสระในการทำงาน ให้ขนมเป็นรางวัลหลังเรียน ชมเชยผ่านกลุ่มไลน์ห้องเรียน
- ผลการสังเกต : มีพฤติกรรมในการส่งงานเพิ่มมากขึ้น มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น

9. เด็กหญิง จ. (ณ.) : ทำงานไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด

- สาเหตุ : ทำงานช้า ขาดความมั่นใจ
- เงื่อนไข : ให้อิสระในการทำงาน ให้ขนมเป็นรางวัลหลังเรียน ชมเชยผ่านกลุ่มไลน์ห้องเรียน
- ผลการสังเกต : มีพฤติกรรมในการส่งงานเพิ่มมากขึ้น มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น

หมายเหตุ : ใช้ทฤษฎีการวางเงื่อนไข สกินเนอร์ ทั้งหมด 9 คน โดยมีการใช้การเสริมแรงอยู่ 2 แบบ คือ การเสริมแรงทางบวก (Positive reinforcement) และ การเสริมแรงทางลบ (Negative reinforcement) และ การใช้เครื่องมือวิจัยโดยการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการด้านความรับผิดชอบการไม่ส่งงานวิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ
2. เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการด้านความรับผิดชอบการไม่ส่งงาน วิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ

ประชากร / กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับชั้น ปวช.1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 9 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการเลือกแบบเจาะจงนักเรียนที่มีพฤติกรรมการด้านความรับผิดชอบการส่งงานช้าไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสังเกตพฤติกรรมการส่งงานรายบุคคล

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยศึกษาพฤติกรรมการด้านความรับผิดชอบการไม่ส่งงานวิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ เริ่มจากแบบสำรวจการส่งงานในวิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง และได้นำผลการบันทึกการส่งงานของ นักเรียนในระดับชั้น ปวช.1/3 ซึ่งพบนักเรียน 9 คน ไม่ส่งงานตามกำหนดครูได้มอบหมายให้ กลับไปทำงานให้เสร็จเพื่อส่งงานในชั่วโมงเรียนต่อไป เมื่อนักเรียนได้รับการฝึกให้มีนิสัยที่ตรงต่อเวลาในการส่งงานและมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายเพื่อเป็นพื้นฐานนิสัยที่ดี ให้กับนักเรียนหลังจากนั้นมีการแจ้งให้นักเรียนทราบผลการงานของนักเรียนในกรณีที่นักเรียนไม่ตั้งใจทำงานทำงานเพื่อให้เสร็จๆ ไปจะไม่ได้ถูกบันทึกคุณครูแก้ไขโดยการให้นักเรียนกลับไปแก้ไขงานที่ทำ เพื่อให้นักเรียนทราบว่า การทำงานในครั้งต่อไปต้องทำงานให้เรียบร้อยและเสร็จให้ทันเวลาที่ครูกำหนด ผลที่ได้นักเรียนเกิดการพัฒนาตนเองในการทำงานครั้งต่อไปได้

ดีขึ้น ผลการทำงานแบบฝึกหัดท้ายหน่วยนักเรียนมีการพัฒนาระดับการส่งงานของตนเองดีขึ้นเป็นลำดับสำหรับนักเรียนที่ทำงานส่งตรงเวลาเดิมอยู่แล้วได้มีการพัฒนาใน ด้านความเรียบร้อยของงานเพิ่มมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. เด็กชาย ก. : มีลักษณะผิวขาว มีเชื้อสายจีน ค่อนข้างถูกบังคับ มีนิสัยไม่ค่อยชอบทำงานส่งคุณครู เนื่องจากขี้เกียจทำงานส่ง ไม่ว่าจะวิชาใดก็ตาม และมาโรงเรียนสายเป็นประจำ จึงเป็นอุปสรรคสำคัญในการทำงานต่างๆ ที่คุณครูได้มอบหมายงานให้ ดังนั้นจึงมีการเสริมแรงทางบวกคือการพูดจากับนักเรียนดีๆ โดยใช้วาจาที่สุภาพ และชื่นชมในการทำงานของนักเรียน และใช้เงื่อนไข คือการให้ของรางวัลในแต่ละครั้งที่ทำงานส่งวิชาสังคมศึกษา ผลปรากฏว่า เด็กชาย ก. มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองทำงานเสร็จได้ตรงเวลา แต่ก็เกิดความรับผิดชอบมากขึ้น

2. เด็กชาย ข. : มีรูปร่างไม่ค่อยสูงมากนัก ค่อนข้างเอาแต่ใจตนเอง ชอบแกล้งเพื่อนผู้หญิงและไม่ค่อยชอบทำงานส่งครู สาเหตุเนื่องจากอ่านหนังสือไม่ค่อยคล่องแคล่ว พฤติกรรมด้านความรับผิดชอบในห้องเรียนพบว่า ไม่ทำงานส่งตามกำหนดเวลา อ่านออก เขียนได้ แต่ชอบพูดคุยกับเพื่อน ดังนั้น จึงเสริมแรงบวกด้วยการพูดจาไพเราะกับนักเรียนและช่วยให้คำปรึกษาในงานที่เสร็จ และให้เป็นหัวหน้าห้องคอยช่วยเหลือคุณครู ผลปรากฏว่า มีพฤติกรรมที่ดีขึ้นมาก รับผิดชอบงานที่ค้างและสามารถส่งได้ตามกำหนดเวลา

3. เด็กชาย ค. : มีรูปร่างลักษณะคล้ายกับเด็กชาย ข. ชอบพูดคำหยาบคาย เก๋กต เป็นลูกคนเดียวในครอบครัว คุณพ่อและคุณแม่มีอายุห่างจากลูกมากพอสมควร งานไม่ส่ง และเอาแต่ใจตนเอง สาเหตุ (สอบถามผู้ปกครองโดยตรง) อยู่บ้านไม่มีเพื่อนคุย เล่นเกม พฤติกรรมภายในห้องเรียนชอบพูด แกล้งเพื่อน เล่นแบบรุนแรง ไม่สนใจเรียน การทำงานทำงานส่งครูแต่ไม่เรียบร้อย ส่งบ้างไม่ส่งบ้าง ดังนั้นจึงเสริมแรงด้วยการพูดจากับเด็กชาย ค. พิเศษกว่าคนอื่นๆ ต้องคอยปลอบใจ เป็นเพื่อนคุยกับตัวนักเรียนให้เป็นกันเอง เพราะนักเรียนจะได้เข้าใจและไว้วางใจ การวางเงื่อนไขในการส่งงานให้เด็กชาย ค. ค่อยๆ ทำงานส่งไม่ต้องเร่งรีบ และให้เป็นคนดูสมุดลงชื่อครูที่มาสอนในแต่ละชั่วโมงเพื่อให้เด็กชาย ค. มีความกล้าแสดงออก และเกิดความรับผิดชอบต่อ ผลปรากฏว่า มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น มีความรับผิดชอบต่อ ได้รับคำชมจากผู้ปกครอง และคุณครูหลายๆ ท่าน

4. เด็กหญิง ง. : มีลักษณะรูปร่างขาว เชื้อสายจีน บ้านอยู่ต่างอำเภอนั่งรถตู้มาโรงเรียนตื่นเช้า มีรอยยิ้มตลอดเวลา เป็นเด็กที่มีฉลาด ช่างคิด ช่างถาม เก่งวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ช่างสังเกต พฤติกรรมการทำงานวิชาสังคมฯ เด็กหญิง ง. จะรีบทำงานส่ง รีบไปเล่นกับเพื่อนๆ ในกลุ่ม แต่งานที่ส่งจะไม่ค่อยเรียบร้อยสักเท่าไร ดังนั้นจึงมีการเสริมแรงถ้าหากทำงานเรียบร้อย และเสร็จตามกำหนดเวลาจะให้รางวัลเป็น

ขนมหรือน้ำหวาน และบางครั้งก็จะลดการทำความสะดวกจาก 2 ครั้ง เป็น 1 ครั้ง หรือไม่ต้องทำเลย ผลปรากฏว่ามีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น

5. เด็กหญิง จ. : มีลักษณะรูปร่างเล็ก ชอบพูดตลอดเวลา มีความมั่นใจในตนเองสูง พฤติกรรมด้านความรับผิดชอบที่ไม่ส่งงาน อันเกิดจากสาเหตุ ทำงานช้า จัดตารางเรียนมาผิด เนื่องจากผู้ปกครองให้นักเรียนจัดตารางเรียนมาเอง การทำงานส่งถือว่ามีการตามจากเพื่อนๆ ในห้องเรียน มีความรับผิดชอบ

6. เด็กหญิง ฉ. : มีลักษณะรูปร่างขาว เชื้อสายจีน มีรอยยิ้มตลอดเวลา เป็นเด็กที่มีฉลาด ช่างคิด ช่างถาม เก่งวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ช่างสังเกต พฤติกรรมการส่งงานวิชาสังคมฯ เด็กหญิง ฉ. จะรีบทำงานส่ง รีบไปเล่นกับเพื่อนๆ ในกลุ่ม แต่งานที่ส่งจะไม่ค่อยเรียบร้อยสักเท่าไร ดังนั้นจึงมีการเสริมแรงถ้าหากทำงานเรียบร้อย และเสร็จตามกำหนดเวลาจะให้รางวัลเป็นขนมหรือน้ำหวาน และบางครั้งก็จะลดการทำความสะดวกจาก 2 ครั้ง เป็น 1 ครั้ง หรือไม่ต้องทำเลย ผลปรากฏว่ามีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ได้รับคำชมจากผู้ปกครอง

7. เด็กหญิง ช. : มีลักษณะรูปร่างขาว มีความสามารถด้านกีฬา มีเหตุผล อายุมากกว่าเพื่อนในห้องเรียน เป็นเด็กที่มีฉลาด ช่างคิด ช่างถาม เก่งวิชา วิทยาศาสตร์ ช่างสังเกต พฤติกรรมการส่งงานวิชาสังคมฯ เด็กหญิง ช. จะรีบทำงานส่ง รีบไปเล่นกับเพื่อนๆ ในกลุ่ม แต่งานที่ส่งจะไม่ค่อยเรียบร้อยสักเท่าไร ดังนั้นจึงมีการเสริมแรงถ้าหากทำงานเรียบร้อย และเสร็จตามกำหนดเวลาจะให้รางวัลเป็นขนมหรือน้ำหวาน และบางครั้งก็จะลดการทำความสะดวกจาก 2 ครั้ง เป็น 1 ครั้ง หรือไม่ต้องทำเลย ผลปรากฏว่ามีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น

8. เด็กหญิง ซ. : มีลักษณะรูปร่างขาว ตัวเล็ก ไม่ค่อยพูด มีความเหตุผล (จากการสอบถามผู้ปกครอง) มีความสามารถด้านการวาดรูป มีเหตุผล เป็นเด็กที่มีฉลาด ช่างคิด ช่างถาม เก่งวิชาวิทยาศาสตร์ ช่างสังเกต พฤติกรรมการส่งงานวิชาสังคมฯ เด็กหญิง ซ. จะรีบทำงานส่ง รีบไปเล่นกับเพื่อนๆ ในกลุ่ม แต่งานที่ส่งจะไม่ค่อยเรียบร้อยสักเท่าไร ดังนั้นจึงมีการเสริมแรงถ้าหากทำงานเรียบร้อย และเสร็จตามกำหนดเวลาจะให้รางวัลเป็นขนมหรือน้ำหวาน และบางครั้งก็จะลดการทำความสะดวกจาก 2 ครั้ง เป็น 1 ครั้ง หรือไม่ต้องทำเลย ผลปรากฏว่ามีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น

9. เด็กหญิง ฅ. : มีลักษณะรูปร่างขาว ตัวเล็ก ไม่ค่อยพูด มีความเหตุผล (จากการสอบถามผู้ปกครอง) มีความสามารถด้านการวาดรูป มีเหตุผล เป็นเด็กที่มีฉลาด ช่างคิด ช่างถาม เก่งวิชาวิทยาศาสตร์ ช่างสังเกต พฤติกรรมการส่งงานวิชาสังคมฯ เด็กหญิง ฅ. จะรีบทำงานส่ง รีบไปเล่นกับเพื่อนๆ ในกลุ่ม แต่งานที่ส่งจะไม่ค่อยเรียบร้อยสักเท่าไร ดังนั้นจึงมีการเสริมแรงถ้าหากทำงานเรียบร้อย และเสร็จตามกำหนดเวลาจะให้รางวัลเป็นขนมหรือน้ำหวาน และบางครั้งก็จะลดการทำความสะดวกจาก 2 ครั้ง เป็น 1 ครั้ง หรือไม่ต้องทำเลย ผลปรากฏว่ามีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น

ตาราง 5.1 ตารางสรุปผลการศึกษาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบการไม่ส่งงานตามกำหนดเวลา นักเรียนระดับชั้น ปวช.1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

ลำดับที่	สาเหตุพฤติกรรมที่ไม่ส่งงาน	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลการสังเกต
1	นักเรียนคุยกันเวลาเรียน	จับนักเรียนแยกที่นั่ง แจ้งผู้ปกครองให้ดูแลช่วยเหลือ	ทำงานเสร็จ
2	เล่นกันเวลาเรียน	มีเงื่อนไขโดยให้เป็นหัวหน้าห้อง	ทำงานเสร็จ
3	ครูให้งานมาก	ลดการให้งานที่ซับซ้อน	ทำงานเสร็จ
4	ลืมหนังสือมา	ตั้งข้อกำหนดในการเล่น	ทำงานเสร็จ
5	อ่านหนังสือไม่คล่อง	ฝึกให้อ่านทุกวัน	ทำงานเสร็จแต่ไม่เรียบร้อย
6	ชอบคุยกับเพื่อน	แจ้งผู้ปกครองให้ดูแลช่วยเหลือ	ทำงานเสร็จ
7	ครูไม่มีสื่อที่ตรงใจ	เพิ่มสื่อที่น่าสนใจเข้ามาและให้งานไม่มาก	ทำงานเสร็จ
8	ชอบคุยกับเพื่อน	เพิ่มสื่อที่น่าสนใจเข้ามาและให้งานไม่มาก	ทำงานเสร็จแต่ไม่เรียบร้อย
9	ทำงานรายวิชาอื่นๆ	แจ้งผู้ปกครองให้ดูแลช่วยเหลือ	ทำงานเสร็จแต่ไม่เรียบร้อย

โดยการใช้แนวคิดทฤษฎีการวางเงื่อนไขของ สกินเนอร์ (B.F. Skinner) ทั้งหมด

ข้อเสนอแนะในการการวิจัย

1. ควรมีการสำรวจการส่งงานในทุกรายวิชาที่เปิดสอนในระดับปวช.
2. ฝึกฝนให้นักเรียนที่ไม่ชอบส่งงานรับผิดชอบงานอย่างอื่น เช่น การเป็นหัวหน้าห้องลดการทำความสะดวกในห้อง เพิ่มกิจกรรมเสริมแรงให้นักเรียนทำงานให้เสร็จเพื่อลดปัญหาและหาสาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งงานล่าช้าหรือไม่ส่งงานเลย
3. ต้องทวงถามงานบ่อยๆ ครั้ง เพิ่มขึ้นจากเดิมเพื่อเป็นการกระตุ้นนักเรียน
4. โทรแจ้งผู้ปกครองให้รับทราบว่านักเรียนมีพฤติกรรมอย่างไรในวิชาเรียนเพื่อจะได้ดูแลที่บ้านช่วย
5. สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้มีความสุข เหมาะสมกับการเรียนในทุกๆ วัน

ข้อคิดที่ได้จากการวิจัย

1. นักเรียนไม่ได้นำหนังสือมาโรงเรียน
2. คุณครูสั่งการบ้านมากเกินไป สอนน่าเบื่อ ขาดสื่อการสอนที่น่าสนใจ
3. นักเรียนเขียน – อ่านหนังสือไม่ได้ ห่วงเล่นมากเกินไป
4. คุณครูต้องสร้างแรงบันดาลใจในการเรียน ไม่พูดตัดกำลังใจ ให้นักเรียนขาดความเชื่อมั่น และไม่ยอมเรียน
5. คุณครูต้องมีสื่อนวัตกรรมใหม่ๆ สำหรับการสอนนักเรียน โดยเน้นการลงมือปฏิบัติ

การวางเสริมแรงและการวางเงื่อนไข สกินเนอร์ (B.F. Skinner)

1. การพูดจาไพเราะกับนักเรียนทุกๆ ครั้งที่เข้าสอน
2. การให้สิ่งตอบแทนในรูปแบบของคะแนนหรือสิ่งของ เช่น น้ำหวาน เวลาที่อิสระในการทำกิจกรรมในห้องเรียน เช่น การเล่นเกม เล่นหมากรุก เล่นเกม เป็นต้น
3. การให้นักเรียนกลุ่มนี้ได้เป็นผู้นำด้านต่างๆ ในห้องเรียน ให้มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น
4. การแจ้งผู้ปกครองเมื่อนักเรียนไม่ปฏิบัติตาม จะให้ให้นักเรียนเกิดความกลัว เกิดการร่วมมือระหว่างคุณครู ผู้ปกครองนักเรียน

บรรณานุกรม

- การปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน. สืบค้นจาก <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/395511>
- สืบค้นเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563
- คหาวุฒิ บุตรลพ (2558) ศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองหญ้าร้างกา
- จิตตรารัตน์ ตะตาง (ม.ป.ป.) การศึกษาพฤติกรรมที่ไม่รับผิดชอบส่งงาน ของนักศึกษากลุ่ม CD 103 โรงเรียนพายัพเทคโนโลยีและบริหารธุรกิจ
- จุมพล หนิมพานิช (2542) และคณะ จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชม ภูมิภาค. (2516) จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2537). การเสริมสร้างวินัย. คู่มือแนะแนวทางปฏิบัติ. กรุงเทพฯ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- วิชัย วงษ์ใหญ่. “ความหมายของหลักสูตรและการสอน” สารพัฒนาหลักสูตร 20 พฤษภาคม 2526.
- วิภาพรรณ เจริญกุล (2557) การปรับพฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียนและการส่งงาน/การบ้าน วิชาจิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตน ของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์ตรัง
- วิภาพรรณ เจริญกุล (2557) การศึกษาสาเหตุการไม่ส่งการบ้านตามกำหนดในวิชาจิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยสวนดุสิตศูนย์ตรัง
- ทฤษฎีการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไข แบบการกระทำของสกินเนอร์ [online]
- สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2563 http://school.obec.go.th/science_wp/suppm/5E.htm
- ปิยมาส แก้วอินตา. (2560) การแก้ปัญหาการส่งงานในรายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย
- สุขสวัสดิ์ จันโสดา. (2563) การศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเรื่องการไม่ส่งงาน /การบ้าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนโกสุมวิทยาสรรค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ภาคผนวก

แบบสังเกตการศึกษาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบและหาแนวทางแก้ไขปัญหาการไม่ส่งงาน
วิชาวงจรไฟฟ้ากระแสตรง ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1/3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ

ที่	สาเหตุ	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	สรุปผล
1	งานที่ได้รับมอบหมายมากเกินไป				
2	งานที่ได้รับมอบหมายยาก ทำไม่ได้				
3	งานที่ได้รับมอบหมายไม่น่าสนใจ				
4	ให้เวลาน้อยเกินไป				
5	ครูอธิบายเร็วเกินไป				
6	ไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียน				
7	งานหาย ไม่ได้เอาหนังสือมา				
8	ไม่มีสื่อการเรียนที่น่าสนใจ				
9	ติดงานในรายวิชาอื่นๆ				
10	ติดเกม				

หมายเหตุ : โดยการสังเกตแต่ละครั้งจะนำมาวิเคราะห์แบบพรรณนา เพื่ออธิบายประกอบว่านักเรียน มีพฤติกรรม
ด้านความรับผิดชอบการไม่ส่งงานอย่างไร